

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS
ĮSTATYMO NR. NR. I-533
12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai.

Galiojančio Vietos savivaldos įstatymo (toliau tekste – ir Įstatymas) 12 straipsnio 2 dalyje nenumatyta baigtinio apmokamų paslaugų, teiktų savivaldybės tarybos nariui sąrašo, o tokios teisės delegavimas kiekvienai savivaldybės tarybai sudaro prielaidas nepaisant konstitucinių atsakingo valdymo, teisingumo, proporcingumo principų nustatyti itin skirtingą apmokamų paslaugų skaičių, taip pat ir išmokų dydį (keliais ar net keliolika kartų) už teiktas paslaugas ir tais atvejais, kai savivaldybės nariai yra vienodoje padėtyje ir nėra jokių skirtumų, kuriais remiantis tokių apmokamų paslaugų skaičius ar išmokų dydis galėtų skirtis. Tokie faktai tapo viešai žinomi žiniasklaidai pateikus konkrečius duomenis apie Pagėgių, Neringos, Mažeikių ir kai kurių kitų savivaldybių tarybos nariams skiriamas išmokas.

Šio Įstatymo tikslas – užkardyti piktnaudžiavimą netinkamai naudojant biudžeto lėšas. Uždaviniai: nustatyti baigtinį sąrašą apmokamų paslaugų ir numatyti savivaldybės tarybos nariui už jo tarybos veiklai suteiktas būtinas paslaugas vienodo dydžio maksimalią išmoką, kartu patikslinant kitas Įstatymo 12 straipsnio nuostatas, siekiant aiškesnio reglamentavimo idant būtų išvengta nepagrįstai plečiamo Įstatymo aiškinimo bei užtikrinti skaidrumo principo įgyvendinimą. nustatoma pareiga kiekvieno tarybos nario išlaidas skelbti savivaldybės interneto svetainėje ir atnaujinti ne rečiau kaip vieną kartą per tris mėnesius.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Projektą parengė Seimo narys Jurgis Razma.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai.

Pagal galiojančią Vietos savivaldos įstatymo (toliau tekste – ir Įstatymas) 12 straipsnio 2 dalyje yra įvardytos kelių rūšių paslaugos, kurios laikomos būtinomis savivaldybės tarybos nario veiklai ir už kurias yra apmokama, kaip antai: kanceliarinės, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto, biuro nuomos, viešosios informacijos rengėjų teikiamos paslaugos, taip pat apmokama už tarybos nario ataskaitų gamybą ir platinimą. Tačiau Įstatyme nustatyta, kad gali būti skiriama išmoka ir *kitoms reglamente numatytoms išlaidoms* apmokėti, kiek jų nesuteikia ar tiesiogiai neapmoka savivaldybės administracija. Bendras leistinas išmokos dydis Įstatymu nėra nustatytas. Įstatyme nurodyta, kad išmokos dydis, atsiskaitymo tvarka ir tinkamomis pripažintinų išlaidų baigtinis sąrašas nustatomi reglamente.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Siūlomu įstatymo pakeitimu yra nustatomas baigtinis savivaldybės tarybos nario veiklai teiktų būtinų apmokamų paslaugų sąrašas. Kitaip tariant, panaikinama teisė savivaldybės tarybai reglamente numatyti galimybę skirti išmoką savivaldybės tarybos nariams už kitas jiems teiktas paslaugas, kurios nenumatytos Įstatyme, paliekant galimybę savivaldybės tarybai numatyti tik paslaugas, kurios yra tiesiogiai susijusios su informavimu apie tarybos nario veiklą. Įstatymo pakeitimu yra patikslinamos transporto išlaidų samprata – leidžiama apmokėti tik už savivaldybės tarybos nario naudotą kurą transportui, kurį tarybos narys tiesiogiai naudoja tarybos veiklai. Panaikinama teisė padengti išlaidas biuro patalpų nuomai, atsižvelgiant į tai, kad savivaldybės narys turi gyventi tos savivaldybės teritorijoje ir jo pagrindinė veikla vyksta pačioje savivaldybėje. Siekiant užtikrinti biudžeto lėšų atsakingą naudojimą, numatomas maksimalus bendras išmokos dydis, kuris negali viršyti Lietuvos statistikos departamento skelbiamą paskutinio Lietuvos ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio (VMDU) 0,1 dydžio sumos. Siekiant užtikrinti skaidrumo principo įgyvendinimą nustatoma pareiga kiekvieno tarybos nario išlaidas skelbti savivaldybės interneto svetainėje ir atnaujinti ne rečiau kaip vieną kartą per tris mėnesius.

Nauju teisiniu reguliavimu šiame įstatyme nustatyta tvarka nėra esminė, todėl siūloma, kad ji įsigaliotų nuo 2023 m. liepos 1 d.

5. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus Įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma. Kaip tik numatomos teigiamos teisinio reguliavimo pasekmės nurodytos šio aiškinamojo rašto 4 dalyje..

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimtas Įstatymo projektas pašalins prielaidas daryti pažeidimus skiriant išmokas už savivaldybės tarybos nariams jų veiklai suteiktas paslaugas, o atitinkamais atvejais galimai ir prielaidas korupcijai kilti.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Priėmus Įstatymo projektu siūlomus pakeitimus bus skaidriai ir atsakingai naudojamos biudžeto lėšos, tiesioginės įtakos verslui neturės.

8. Ar įstatymų projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

Įstatymų projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Priėmus Įstatymo projektą naujų įstatymų priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios jau galiojančių įstatymų nereikės.

10. Ar įstatymų projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti.

Priėmus Įstatymo projektą savivaldybės tarybos atitinkamai patikslins savo reglamentus.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti.

Įstatymo projekte numatytoms nuostatomis nereikės papildomų valstybės biudžeto lėšų; įmokos į nacionalinį biudžetą padidės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Įstatymų projekto rengimo metu specialistų išvados nebuvo reikalingos

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Išmoka.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Seimo narys

Jurgis Razma